

Melléklet

Adatbázis-készítők és -szolgáltatók címjegyzéke

Data-Star, 485 Devon Park Drive, Suite 110, Wayne, PA 19087. Tel.: 800/221-7754, 215/687-6777

Data Times Corporation, Parkway Plaza, 14000 Quail Springs Parkway, Suite 450, Oklahoma City, OK 73134. Tel.: 800/642-2525 (outside OK), 405/751-6400

Dialog Information Services, 3460 Hillview Ave., Palo Alto, CA 94304. Tel.: 800/334-2564

Dun's Marketing Services, 49 Old Bloomfield Ave., Mountain Lakes Corporate Center II, Mountain Lakes, NJ 07046. Tel.: 800/223-1026 (outside NJ), 201/299-0181

Hoppenstedt Wirtschaftsdatenbank GmbH, Wolfgang Benschke, Havelstrasse 9, D-6100 Darmstadt, West Germany. Tel.: 01149-6151-380272. Telex: 4 19 258 hopp d, DIALMAIL: 13652

ICC Information, Inc., 7 Century Drive, Suite 205, Parsippany, NJ 07054. Tel.: 201/455-0011. Fax: 201/455-1020

Info Globe, 444 Front Street West, Toronto, Ontario, Canada M5V 2S9. Tel.: 416/585-5250

KOMPASS Online, Attn: Patrick Cangle, Windsor Court, East Grinstead House, East Grinstead, West Sussex RH10 1XA. Tel.: (0342) 26972. Telex: 95 127 INFSER G

Pergamon Financial Data Services, Marketing Department, Achilles House, Western Avenue, London W3 0UA. Tel.: 01-992-3456. Telex: 8814614. Fax: 01-993 7335

PROFILE Information, Attn: Angela Burdett, Sunbury House, 79 Staines Road West, Sunbury, Thames, Middlesex, U.K. TW16 7AH. Tel.: 44-932-787-2311

Télésystème-Questel, 83-85 boulevard Vincent Auriol, 75013 Paris, France. Tel.: 33 (1) 45 826464. Telex: 204594 TELQUES F

VU/TEXT Information Services Inc., 325 Chestnut St., Philadelphia, PA 19106. Tel.: 215/574-4400

/BASCH, R.: Finding foreign firms: A survey of international company directories. = Database, 12. köt. 2. sz. 1989. p. 13–25./

(Roboz Péter)

Szabadalmak a nem szabadalmi adatbázisokban: biotudományi adatbázisok

A szabadalmak az új termékek, gyártási folyamatok, felhasználási lehetőségek elsődleges információs forrásai. A szabadalmi irodalom figyelésével a kutató meghatározhatja az új kutatási trendeket éppúgy, mint a még feltáratlan területeket, amelyek kutatási lehetőségeket kínálnak. Az egyes szabadalmak új ötleteket adnak a kutatás és fejlesztés tervezéséhez, megkönnyítik a tudományos és üzleti előrejelzéseket, tájékoztatnak a versenytársakról, kiszűrhetők a felesleges párhuzamos kutatások. Egy szabadalom dátuma már meghatározhatja a kutató retrospektív kutatási stratégiáját: egy gyógyszerkutatásnál például kiszámítható, hogy a bejelentéshez képest mikor jelenhettek meg szakmai folyóiratokban a toxikológiai és állatkísérleti publikációk (2–5 évvel korábban).

Mindezek alapján nem csodálkozhatunk, hogy számos online információs forrás specializálódott a szabadalmakra (Derwent's *WORLD PATENTS INDEX*, IFI/Plenum's *CLAIMS* files, *INPADOC*). Ezek az egész világon elérhető adatbázisok, de vajon miért veszik fel a különböző szakterületekre orientált adatbázisok is a szabadalmakat az állományukba? A *CA SEARCH* (Chemical Abstracts) pl. állományának 30%-ában szabadalmi rekordokat tartalmaz.

A téma szerinti megközelítés előnye

Aki az *Official Gazette*-ot ismeri, tudja, hogy nem könnyű benne eligazodni. Mégis miért veszi fel egyre több szakterületre orientált adatbázis forrásainak jegyzékébe? Talán éppen azért, mert a szabadalmi

irodalomban való keresés elég ijesztő feladat egy átlag kutatónak. Meg kell határozni az osztályt és alosztályt, el kell igazodni a hivatalos szabadalomcímek között, amelyek gyakran túl általánosak, a leírások pedig inkább jogi, mint tudományos nézőpontból készültek.

A *szakterületre orientált adatbázisok* a következőket nyújthatják:

- ▶ a szabadalmak jobb válogatása,
- ▶ az indexelés a folyóiratoknál megszokott nyelven történik,
- ▶ tájékoztatják a kutatót a szabadalmakról már abban a fázisban, amikor még nem zárult le az egész jogi eljárás. Az USA Szabványügyi Hivatalában pl. 1985-től 1988 júniusáig 5700-ról 14 500-ra nőtt a feldolgozási hátralék, az átlagos várakozási idő 29 hónap (lásd *The biotech patent track may be too fast.* = *Chemical Week*, 1988. 142. sz. p. 40.)

Az 1. táblázat olyan biotudományi online adatbázisokat tartalmaz, amelyekben szabadalmak is találhatóak. Megfigyelhető, hogy milyen elérési pontok állnak a kutatók rendelkezésére. (A következőkben előforduló példák a *Dialog* szolgáltatóközpontban végzett kereséseken alapulnak.)

Biotechnikai és gyógyszerészeti adatbázisok

A *US Patent and Trademark Office* (Szabadalmi és Védjegy Hivatal, USA) 1987-ben 1476 biotechnikai szabadalmat tartott nyilván. Ezen az új területen való nyomozás igen fontos, nem véletlen tehát, hogy számos bibliográfiai adatbázis jött létre erre a célra.

1. táblázat

Szabadalmak feldolgozása biotudományi adatbázisokban

Adatbázisok	Biobusiness	Biosis Previews	Biotechnology Abstracts	Chemical Industry Notes	Current Biotechnology Abstracts	Life Sciences Collection	Merck Index	NTIS	PASCAL	Pharmaceutical News Index	Scisearch	Supertech
Elérési pontok												
Bejegyzés			x				SO*		x			
Ország												
Bejegyzés			x		x		SO*	SO*	x			
Időpont												
Bejegyzés			x		x		SO*	RN	x			
Szám												
Tulajdonos	CO*	x	x	DE	CS	CS	SO*	CS	x	DE		CS
Tulajdonos		CS			CS	CS						CS
Hely				AB*				CS				
Szerző	x	x	x		x	x	SO*	x	x*		CA	x
Nemzetközi Szabadalmi												
Osztály						**						
USA	DE	DE				**		ID		-		
Szabadalmi ország			x						CP			
Szabadalmi dátum												
Hónap, nap, év	TI	TI	x		x			x				
Év	x	x	x		x	x	SO*	x	x		CP	
Szabadalmi szám	TI	TI	x	AB*	x	PU	x*	RN	x	ID*	CP	x
Online kivonat			x	x	x	x		x	x			x
Dokumentumtípus	TI	x	x		x	x		x	x			x
Rendeltetés												

x = Ezen a ponton való keresésre külön jelzett mezők.

* Nem mindig.

** Megjeleníthető, de erre nem lehet keresni.

A **BIOBUSINESS** adatbázis az USA-szabadalmakat indexeli az Official Gazette heti figyelése alapján. **US PATENT** keresőkérdésre kereshetők a megfelelő címek:

SELECT US(W)PATENT/TI

S1 15955 us(w)patent/ti

A szabadalom száma vagy pontos dátuma alapján szintén eljutunk a címre való keresésig. Amint az 1. ábra mutatja, tartalmi kivonat híján a tárgykör megjelölése, kódszámok és deskriptorok egészítik ki a címet. A cég neve és a feltaláló munkahelye is megtalálható.

A **BIOTECHNOLOGY ABSTRACTS** adatbázis, ahogy az a **WORLD PATENTS INDEX** előállítójától (Derwent) várható, jelentős részét lefedi ennek az irodalomnak. Rekordjainak mintegy 27%-a szabadalmat idéz, a Dialogban a /PAT korlátozóval elkülönítve.

A **CHEMICAL INDUSTRY NOTES (CIN)** adatbázis a szabadalmakat indirekt módon indexeli az ipari irodalomból, ahol a jelentős kutatások, fejlesztések között előfordul. Ezek a tételek nem mindig tartalmazzák a szabadalom számát, az esetek egy részében kiegészítő információként vállalatnév és deskriptorok szerepelnek a rekordban. A **PATENT** keresőszóra

0181489

FUROPYRIDINE SULFONAMIDES AND THEIR OPHTHALMOLOGICAL COMPOSITIONS: US PATENT-4808595. FEBRUARY 28, 1989. HOFFMAN J M JR
NORTH WALES, PA., USA.
OFFICIAL GAZETTE OF THE UNITED STATES PATENT AND TRADEMARK
OFFICE PATENTS, VOL.1099, NO.4, P.2188-2189, 1989.
Language: ENGLISH

Descriptors: USCL-514-302; OPHTHALMIC DRUG;

PHARMACEUTICALS

Subject Codes/Headings: 04100 - BIOCHEMISTRY & CHEMISTRY - GENERAL; 16400 - SENSE ORGANS & RELATED TOPICS; 21100-PHARMACOLOGY & CHEMOTHERAPY

Company Name: MERCK AND CO., INC

1. ábra Szabadalomrekord-minta a BIOBUSINESS-ből

4800 rekordot találhatunk (1974-től). Ezek egy része a *Federal Register*-ből való. A 2. és 3. ábrán összehasonlítható, hogy ugyanaz a minta hogyan jelenik meg a CIN-ben és a **FEDERAL REGISTER ABSTRACTS**-ban, s ez mutatja, hogy mi az előnye a CIN-ben való keresésnek.

751870

Fed Regist 54 38 p. 8373 Date: 890228
ISSN: 0097-6326 CODEN: FEREC

The National Technical Information Service (NTIS), Dept. of Commerce, intends to grant to Embrex, Inc., having a place of business in Research Triangle Park, NC an exclusive license in the US and certain foreign countries to practice the invention embodied in US Patent Application 7-155,264, "Cloned Genes Coding for Avian Coccidiosis Antigens which Induce a Cell Mediated Response and Method of Producing the Same" in ovo use. The intended license may be granted unless, NTIS receives written evidence and argument which establishes that the grant of the intended license would not serve the public interest.

Descriptors: *US biotechnology product patent license grant; US National Technical Information Service; US Dept. of Commerce; Embrex Inc.

EC = 9 (Government and Society)

2. ábra Rekordminta a CHEMICAL INDUSTRY NOTES-ből

502273

Notice: NTIS to grant exclusive patent license to Embrex Inc for cloned genes coding for avian coccidiosis antigens which induce cell mediated response & method for producing same. Comment deadline May 1 1989.

Source: 54

038 Page: 8373

FEBRUARY 28, 1989

Descriptors: PATENTS-GENERAL (3800)

3. ábra Engedélyezési bejelentés a FEDERAL REGISTER ABSTRACTS-ból

A **CURRENT BIOTECHNOLOGY ABSTRACTS (CBA)** adatbázis mint dokumentumtípust különbözteti el a szabadalmakat. Keresésük a Dialogban:

DT= PATENT

Általában rövid kivonatokat tartalmaz általános szekciócímekkel, mint **PHARMACEUTICALS, AGRICULTURE** stb. A **PATENT** kulcsszóra folyóiratcikkek, könyvrészletek és egyéb források referátumai is megjelennek.

A **PHARMACEUTICAL NEWS INDEX (PNI)** a hírek kulcsfontosságú forrása a gyógyszeripar, kozmetika, gyógyászati eszközök terén és kapcsolódó egészségügyi témakörökben. A **PATENT** kulcsszóra több mint 8500 tétel jelenik meg (1974-től). A szabadalom száma néha mint azonosító szerepel az alábbi formában: 4,794,931. A Dialogban való online keresés ugyanerre a számra:

SELECT 4 794 931

Cég- és/vagy terméknév a **PATENT** szóval együtt a legbiztosabb módszer a PNI-ben lévő szabadalmi hírek visszakeresésére.

A **SUPERTECH**-ben kétféle módon kereshetők vissza a szabadalmak:

SELECT DT= PATENT

SELECT SO= PATENT

(dt= dokumentumtípus

so= forrásdokumentum)

A **MERCK INDEX ONLINE** adatbázis nem jut azonban eszünkbe, ha élettudományi szabadalmakat keresünk. De a gyógyszerészeti és biokémiai kutatók itt találják meg legolcsóbban és leggyorsabban a referátumok forrásadatait. A szabadalomszámok közvetlenül kereshetők a **PN** mezőben. Két további lehetőség teszi ezt a forrást különösen előnyössé:

1. **SELECT DP= PATENT?**

2. **SELECT SO= PAT**

1. Azokat a **MERCK**-monográfiákat azonosítja, amelyek szabadalomszámot tartalmaznak.
2. Azokat a rekordokat jeleníti meg, amelyek szabadalmi információkat tartalmaznak monográfiák irodalmi hivatkozásaiban. Az adatok ebben a mezőben nemcsak a szabadalom számát és a bejelentő országot, a védettség évét, de a jóváhagyási és alkalmazási számot is tartalmazzák (lásd 4. ábra).

010405 Monograph Name: Cyoctol

CAS REGISTRY NUMBER: 89672-11-7

MOLECULAR FORMULA: C₁₆H₂₈O₂ MOLECULAR WEIGHT: 252.40

MOLECULAR COMPOSITION: C 76.14%, H 11.18%, O 12.68%

C.A. CHEMICAL NAME(s):

Hexahydro-4-(5-methoxyheptyl)-2(1H)-pentalenone

SYNONYMS:

6-(5-methoxy-1-heptyl)bicyclo(3.3.0)octan-3-one;

2-(5-methoxyhept-1-yl)bicyclo(3.3.0)octan-7-one; X-

Andron

DRUG CODES: CPC 10997

TRADEMARK and (COMPANY):

Exandron (Chantal)

LITERATURE REFERENCES:

Topically active nonsteroidal androgen-receptor blocker.

Prepn: W. J. Kasha, PCT Int. pat Appl. 83 04,019 (1983 to

CBD Corp.), C.A. 101, 23037k (1984). Prepn (not

claimed) and use: idem, U.S. pat. 4,689,345 (1987 to

CBD Corp.). Antiandrogenic and antineoplastic activity

in vitro: L. C. Ford et al., Chemotherapy (Basel) 31, 362

(1985). Series of articles on inhibition of human and

microbial dihydrotestosterone-receptor binding in vitro:

Rec. Adv. Chemother., Proc. 14th Int. Congr. Chemother.

Antimicrob. Sect. 1 (Univ. Tokyo Press, Tokyo, 1985) pp

261-270; 273-274.

PATENT INFORMATION: US 4689345

PHYSICAL DATA: Clear, colorless oil.

THERAPEUTIC CATEGORY: Antiandrogenic; antiosteoporosis agent

REFERENCE KEYS PRESENT: activity; in vitro; Prepn; use

DATA KEYS PRESENT: Molecular weight; Patent number;

Therap. cat.

STATUS: NEW

4. ábra Szabadalmi információ a MERCK INDEX ONLINE-ban

Multidiszciplináris adatbázisok

Az egyre specializálódó online adatbázisok elenére az élettudományokkal foglalkozó kutatók tapasztalhatják, hogy néhány nem specializált adatbázisban is megtalálják szinte valamennyi biotudományi kategóriát. Ilyen a **LIFE SCIENCES COLLECTION** a multidiszciplináris adatbázisok közül, amely szabadalmi információkat is tartalmaz. Utóbbiak a dokumentumtípus (Document Type) vagy a kiadó (Publisher) mezőben érhetők el.

SELECT DT= PATENT

SELECT PU= PATENT

Az utóbbiban szabadalomszámmal is kereshetünk:

SELECT PU= 4 803 297

A megjegyzés rovat szintén tartalmaz amerikai és nemzetközi szabadalomsztyályozási kódokat, de ez közvetlenül nem kereshető (5. ábra).

1225759 82001735537

Preparation of the enzyme beta-glucanase by fermentation of fungi.

US Cl. 435/200; Int. Cl. C12N 9/24, C12R 1/785.

Nissen, B.; Hovland, J.

Norsk Hydro a.s., Oslo (Norway)

Publ: Publ by: , 1988, US Patent 4,742,008 1988

Language: English Document Type: Report

Subfile: 30 Biotechnology Abstracts;

01 Microbiology Abstracts A Industrial and Applied Microbiology

This patent covers a process for producing .beta.-glucanase under submerged, aerobic and thermophilic conditions, involving cultivating in a nutrient medium a fungal strain of *Rhizomucor pusillus* (Lindt) Schipper.

Descriptors: *Rhizomucor pusillus*; production; .beta.-glucanase; patents

Section Heading Codes: 30050; 30401X; 01006

5. ábra Szabadalmi idézet a LIFE SCIENCES COLLECTION-ból

A PASCAL adatbázis eredetileg francia multidiszciplináris forrás volt, de ma már az egész világon jelent dokumentumokat dolgoz fel (63% angol, 12% francia, 10% orosz, 8% német és 7% más nyelvű forrás). Szabadalmi rekordok dokumentumtípus (DT= B) kereséssel hívhatók le, illetve a szabadalmat bejelentő ország szerint különíthetők el.

A BIOSIS PREVIEWS a kifejezetten szabadalmi adatbázisokon kívül a legteljesebb összeállítást adja az élettudományi USA-szabadalmakról 1986-tól. Részben dokumentumtípus, részben folyóiratcím szerint kereshetők:

SELECT DT

SELECT JN

Természetesen a szabadalomszám és pontos dátum szerint is lekérdezhetők:

SELECT PATENT 4806627

SELECT FEBRUARY 21 1989

A műszaki és tudományos irodalom multidiszciplináris adatbázisa, a SCISEARCH is tartalmazza a legfontosabb biotudományi folyóiratokat. Az indexelésnél újabbban elkülönítenek egy *Idézett szabadalom* (Cited Patent) mezőt:

SELECT CP= US

Engedélyezési előrejelzés az NTIS-ben

Az amerikai szabadalmak legnagyobb része engedélyezésük előtt nem férhető hozzá a nagyközönség számára. Ez alól az USA állami alkalmazottainak

a tanulmányai kivételek, ezek ugyanis már a folyamodvány beadásakor bekerülnek az NTIS (National Technical Information Service = Országos Műszaki Információs Szolgálat) adatbázisba, általában azzal a megjegyzéssel, hogy hazai vagy külföldi engedélyezésre lett-e benyújtva. A dokumentumtípus azonosítóval több mint 1000 rekord érhető el szabadalmi bibliográfiából és egyedi szabadalmakra utaló hivatkozásból.

1336408 PB89-231816/XAB

Cloned Genes Coding for Avian Coccidiosis Antigens Which Induce a Cell-Mediated Immune Response and Method of Producing the Same (Patent Application)

Jenkins, M. C.; Dame, J. B.; Ruff, M. D.

Department of Agriculture, Washington, DC.

Corp. Source Codes: 000584000

Report No.: PAT-APPL-7-155 264

Filed 12 Feb 88 45p

Languages: English Document Type: Patent

Journal Announcement: GRAI8820

This Government-owned invention available for U.S. licensing and, possibly, for foreign licensing. Copy of application available NTIS. NTIS Prices: PC A03/MF A01 Country of Publication: United States

Coccidiosis, an intestinal disorder of poultry, causes an assortment of problems in the infected host. Coccidiosis is caused by protozoans belonging to the genus *Eimeria*. Accordingly, an object of the present invention is to provide a means for producing DNA sequences which code for antigens which evoke a cell-mediated immune response to avian coccidiosis. An additional important object of the present invention is to provide a means for identifying DNA sequences which code for antigens which evoke a cell-mediated immune response to avian coccidiosis, and which may not otherwise be identified by prior art procedures. A further object of the present invention is to provide cloned genes which code for *Eimeria* sporozoite or merozoite cell surface antigens, particularly *Eimeria acervulina* cell surface antigens. Still further objects of the present invention are to provide methods and vaccines useful for protecting birds against avian coccidiosis.

Descriptors: *Patent applications; *Poultry; *Antigens; *Bird diseases; Vaccines; Domestic animals; Genes; Sequencing; Immunochemistry

Identifiers: *Genetic cloning; *Avian coccidiosis; *Genetic coding; Recombinant DNA; Genetic sequencing; *Eimeria* species; Cloning vector; *Genetic biotechnology; NTISGPAG

Section Headings: 98E* (Agriculture and Food-Animal Husbandry and Veterinary Medicine); 57F* (Medicine and Biology-Cytology, Genetics, and Molecular Biology); 57J (Medicine and Biology-Immunology); 90D (Government Inventions For Licensing-Biology and Medicine)

6. ábra Engedélyezés alatt álló USA-szabadalom az NTIS-ből

A 6. ábra egy engedélyezés alatt álló szabadalmat mutat be az NTIS-ben.

/SNOW, B.: Patents in non-patent databases: Bioscience speciality files. = Database, 12. köt. 5. sz. 1989. p. 41-48./

(Trébits Gyuláné)